

25 883 Arbeidsomstandigheden

Nr. 517 Brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 december 2024

Per 1 januari 2023 hanteert de Nederlandse Arbeidsinspectie een nieuwe werkwijze binnen het onderzoek naar arbeidsongevallen.

Het doel van de aanpak is de nadruk te leggen op het lerend vermogen van werkgevers om daarmee een blijvend positief effect op de veiligheid van werkenden te realiseren.

De totstandkoming van de nieuwe aanpak is in jaarplannen en brieven aan uw Kamer beschreven waarbij tevens effectonderzoek is aangekondigd¹.

Hierbij bied ik u dat effectonderzoek aan. Het rapport geeft de eerste resultaten van deze aanpak van arbeidsongevallen op basis van 540 vervolgininspecties.

Ongewijzigd

Arbeidsongevallen moeten door de werkgever bij de inspectie worden gemeld² als het ziekenhuisopname, blijvend letsel of de dood tot gevolg heeft.

Ongewijzigd is dat dodelijke en zeer ernstige ongevallen door inspecteurs worden onderzocht, dat gestart wordt in het strafrecht en dat bijvoorbeeld familie-inspecteurs betrokken worden³.

Voor de ongevallen die niet in het strafrecht starten, geldt dat een inspecteur, net als in de oude aanpak, ter plekke gaat en zondig materiaal veiligstelt en verklaringen afneemt.

¹ Kamerstuk 25 883, nr. 452.

² [Arbeidsongevallen | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

³ Zie bijvoorbeeld: [Jaarverslag 2022 Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

Nieuwe aanpak

Anders dan in de oude aanpak is in de nieuwe aanpak vervolgens de werkgever aan zet. Die voert zelf het ongevalsonderzoek uit en stelt een werkgeversrapportage op. In een aantal specifieke situaties of als de werkgever het niet wil of niet goed doet, neemt de inspecteur het onderzoek ter hand⁴.

Waar van toepassing, onderzoekt de werkgever dus zelf het arbeidsongeval en stelt hij een werkgeversrapportage op. Onderdeel van de werkgeversrapportage is een verbeterplan waarin de werkgever maatregelen uitwerkt die gericht zijn op het vermijden van toekomstige arbeidsongevallen bij het bedrijf. Hierbij benoemt de werkgever niet alleen maatregelen met betrekking tot de directe oorzaak (de oorzaak van het ongeval), maar ook zogeheten basisoorzaken (ook wel achterliggende oorzaken genoemd).

Daarnaast kan de werkgever maatregelen benoemen met betrekking tot de bredere veiligheid in het bedrijf. Als de werkgeversrapportage en het verbeterplan akkoord zijn bevonden door de Arbeidsinspectie, volgt er na verloop van tijd een vervolgininspectie. Het doel van de vervolgininspectie is om te beoordelen of de werkgever het verbeterplan voldoende heeft geïmplementeerd.

Eerste Resultaten nieuwe aanpak

Het onderzoek laat op basis van 540 vervolgininspecties zien dat de eerste ervaringen met de nieuwe aanpak over het algemeen positief zijn.

Uit het onderzoek blijkt dat 84% van de bedrijven bij de vervolgininspectie alle maatregelen genoemd in het verbeterplan heeft doorgevoerd. Bij 11% van de vervolgininspecties handhaaft de inspecteur op een of meerdere onderwerpen.

⁴ De werkgever mag weigeren om de werkgeversrapportage zelf op te stellen en er zijn situaties waarbij het uitvragen van een werkgeversrapportage niet passend wordt geacht (zie [artikel 3 Beleidsregel werkgeversrapportage onderzoek bedrijfsongevallen](#)). In dat geval volgt er een ongevalsonderzoek dat wordt uitgevoerd door de Arbeidsinspectie.

Tijdens de vervolgininspecties blijkt 39% van de bedrijven aanvullende veiligheidsmaatregelen te hebben genomen die niet in het verbeterplan zijn genoemd. In de meeste gevallen zijn dit maatregelen met betrekking tot de bredere veiligheid in het bedrijf.

Naar inschatting van de inspecteurs zorgen het arbeidsongeval en/of de daaropvolgende interventie, dat wil zeggen de werkgeversrapportage, bij de meeste bedrijven voor een verhoging van het veiligheidsbewustzijn en het reflecterend vermogen. Ook schatten inspecteurs in dat bij meer dan de helft van de bedrijven de bedrijfscultuur ten opzichte van de veiligheid binnen het gehele bedrijf veranderd is naar aanleiding van het ongeval en de werkgeversrapportage.

Er is slechts een kleine groep bedrijven (minder dan 5%) waar volgens inschatting van de inspecteur tijdens de vervolgininspectie geen verbetering op deze punten heeft plaatsgevonden.

De werkgeversrapportage en het verbeterplan zijn in ongeveer de helft van de gevallen direct goedgekeurd door de Arbeidsinspectie. In de andere helft van de gevallen is de werkgeversrapportage en/of het verbeterplan in tweede instantie goedgekeurd.

In ongeveer 1% van de ongevals zaken waarbij de interventie werkgeversrapportage is ingezet, keurt de Arbeidsinspectie de werkgeversrapportage en/of het verbeterplan af, en vindt er dan alsnog een ongevalsonderzoek door de Arbeidsinspectie plaats.

De eerste resultaten geven daarmee een overwegend positief beeld van de nieuwe aanpak. In 2025 verschijnt een rapport over het kwalitatieve gedeelte van het effectonderzoek. Hierin zullen op basis van gesprekken met werkgevers en ongevalsslachtoffers hun ervaringen met de nieuwe werkwijze worden beschreven.

Ik zal dit kwalitatieve onderzoek te zijner tijd ook aan uw Kamer sturen.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.N.J. Nobel